

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و برزنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: مسعود ودان*

برگردان از: سهیلا دهماسی

۰۸ اپریل ۲۰۱۸

بزرگترین صادر کنندگان سلاح در جهان مقایسه ای بین ابرقدرتها

منازعات بین المللی و تروریسم، شرط لازم برای توجیه معاملات سودآور تسلیحاتی هستند.

این مقاله ابتداء در تاریخ ۸ نومبر ۲۰۱۷ توسط سایت گلوبال ریسرچ منتشر شد.

اقتصاد کشورهای قدرتمند اکنون تا حد بسیاری به تولید و صادرات سلاح های نظامی متنوع متکی است. قدرت و مقام جهانی یک دولت در حال حاضر با ظرفیت آن در ابداع و ساخت ابزار نظامی بی بدیل و برتر سنجیده می شود. موقعیت نظامی یک کشور بر اساس نیروی هوایی، نیروی بحری، نیروی انسانی و همچنین بمب های هسته ای ارزیابی می شود. هیچ قدرت واحدی که در همه این نیروها بالاتر از دیگران باشد، وجود ندارد. برای مثال، ایالات متحده آمریکا در نیروی هوایی از رقبایش فراتر رفته است، در حالی که روسیه به تعداد حیرت آوری تانک پیشرفته دارد. تعداد ناوهای رزمی کوریای شمالی از دیگران من جمله ایالات متحده آمریکا بیشتر است. بر اساس مطالعات انجام شده توسط مؤسسه تحقیقات صلح بین المللی استکهلم [SIPRI]، پنج تن از بزرگترین واردکنندگان سلاح و مهمات در سالهای ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴، هند، عربستان سعودی، چین، امارات متحده عربی و پاکستان بودند.

نمودار زیر اطلاعات یک دوره بین ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ را در دسترس قرار می دهد.

نمودار ۱- ۲۵کشور از بزرگترین صادر کنندگان سلاحهای عمده و خریداران عمده آنها ۲۰۱۶-۲۰۱۲ (جدول شماره

(۱)

جدول اول: ۲۵ کشور از بزرگترین صادرکنندگان اسلحه و مشتری های اصلی آنها از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶

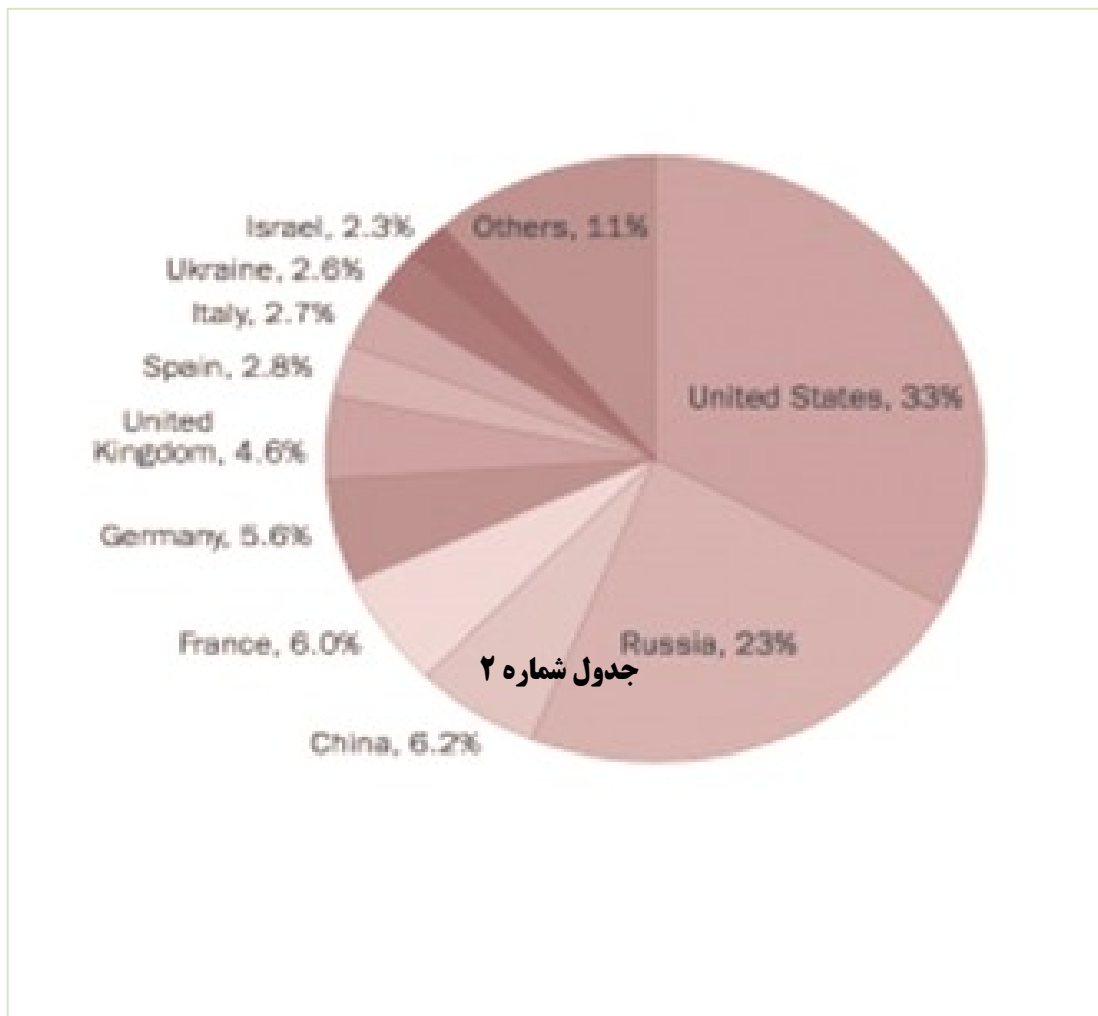
رتبه سوم	سهم صادرات اسلحه		درصد تغییر از ۲۰۱۶ تا ۲۰۰۷	مشتری های اصلی (سهم کل صادرات صادرکننده - %)		
	۲۰۱۲-۲۰۱۶	-۲۰۱۱ ۲۰۰۷		رتبه اول	رتبه دوم	رتبه سوم
ترکیه	۳۳	۳۰	۲۱	عربستان سعودی	امارات متحده عربی	عربستان سعودی
چین	۲۳	۲۴	۴۷	هند	ویتنام	چین
میانمار	۶٫۲	۳٫۸	۷۴	پاکستان	بنگلادش	میانمار
امارات متحده عربی	۶٫۰	۶٫۹	۵٫۰	مصر	چین	امارات متحده عربی
آمریکا	۵٫۶	۹٫۴	۳۶	کره جنوبی	یونان	آمریکا
اندوزی	۴٫۶	۳٫۹	۲۷	عربستان سعودی	هند	اندوزی
ترکیه	۴٫۸	۳٫۹	۲٫۹	استرالیا	عربستان سعودی	ترکیه
الجزایر	۴٫۷	۳٫۴	۲۲	ترکیه	امارات متحده عربی	الجزایر
نابلد	۳٫۶	۱٫۹	۴۹	چین	روسیه	نابلد
آمریکا	۳٫۳	۳٫۲	۱۳	هند	آذربایجان	آمریکا
آمریکا	۱٫۹	۳٫۴	۱۱	اردن	مراکش	آمریکا
عربستان سعودی	۱٫۲	۳٫۰	۳۵	تایلند	امارات متحده عربی	عربستان سعودی
اندوزی	۱٫۰	۰٫۹	۲۵	عراق	ترکیه	اندوزی
آمریکا	۱٫۰	۱٫۲	۱۰	عربستان سعودی	چین	آمریکا
لیبی	۰٫۹	۱٫۰	۰٫۸	آمریکا	عربستان سعودی	لیبی
عربستان سعودی	۰٫۷	۰٫۳	۱۸۰	ترکمنستان	امارات متحده عربی	عربستان سعودی
لهستان	۰٫۶	۰٫۵	۳۹	آمریکا	فنلاند	لهستان
سودان	۰٫۴	۰٫۴	۱۸	چین	ویتنام	سودان
امارات متحده عربی	۰٫۳	۰٫۵	۳۱	اکوادور	هند	امارات متحده عربی
عمان	۰٫۳	۰٫۳	۷٫۲	آمریکا	اندوزی	عمان
عربستان سعودی	۰٫۳	۰٫۲	۱۶	لهستان	سوئد	عربستان سعودی
نیجریه	۰٫۲	۰٫۱	۲۲۳	عراق	ویتنام	نیجریه
انگولا	۰٫۲	۰٫۳	۲۹	اندوزی	افغانستان	انگولا
...	۰٫۲	۰٫۰	۵۱۷	نیدرلند	موزامبیک	...
فیلیپین	۰٫۱	۰٫۳	۴۱	آمریکا	الجزایر	فیلیپین

ایالات متحده آمریکا بزرگترین مشتری المان بود، و مراکش و عربستان سعودی بزرگترین مقصد صادرات انگلستان و فرانسه بودند.

در دوره مذکور (۲۰۱۲-۲۰۱۶)، چین به عنوان سومین تأمین کننده اسلحه در جهان جایگزین المان شد، که ۵ درصد صادرات بین المللی اسلحه را شامل می شود. بزرگترین خریدار اسلحه چین، پاکستان و بعد بنگله دیش و میانمار به عنوان شرکای ستراتیژیک برای حفظ تعادل، به خصوص با هندوستان بودند.

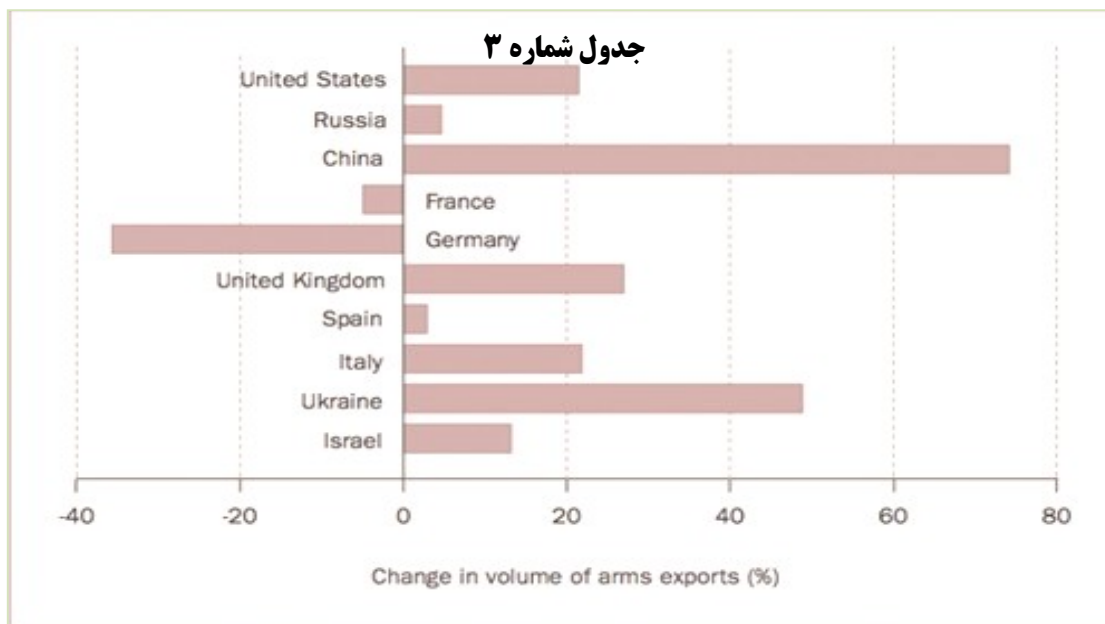
ایالات متحده آمریکا با ۳۳ درصد از صادرات بین المللی اسلحه، در مقایسه با روسیه با ۲۳ درصد (۲۰۱۲-۲۰۱۶) بزرگترین صادر کننده سلاح بود. هر دوی آنها روی هم رفته ۵۸ درصد از کل صادرات را نمایندگی می کنند. صنایع نظامی روسیه پس از سالها مواجهه با سد فروش به هندوستان، رونقی را به نمایش می گذارد.

بازارهای اصلی روسیه عبارتند از چین، هند و الجزایر. خریدارهای مهم تسلیحات ایالات متحده، کوریای جنوبی، امارات متحده عربی و استرالیا می باشند. ایالات متحده خلاف روسیه که دارای بازارهای کمتری است به طیف وسیعی از مشتریان اسلحه می فروشد. (جدول شماره ۲)

سرزمین ها و آبهای مورد مناقشه بین دو کشور که ادعای مالکیت آنها را دارند، مانند نزاع پاکستان و هند سر کشمیر، آذربایجان و ارمنستان سر قره باغ، چین -تایوان، هند -چین، جاپان -چین، اسرائیل -سوریه و بسیاری دیگر، هنوز هم سبب بزرگی برای خرید سلاح هستند. از آنجائی که اقتصاد قدرت های تولید کننده سلاح شدیداً به صادرات این صنعت استوار است، در نتیجه دولت های عمده تولیدکننده سلاح در جهان در هیچ جا بر آتش بس اصرار نخواهند ورزید. روسیه به هر دو کشور ارمنستان و آذربایجان اسلحه صادر می کند. در ماه اپریل سال ۲۰۱۶ دیمیتری مدودف، نخست وزیر روسیه با مقامات ارمنی و آذربایجان به منظور میانجیگری بین آنان پس از یک درگیری مسلحانه دیدار کرد و اظهار داشت که روسیه قصد متوقف کردن فروش اسلحه به هیچ کدام از طرفین درگیری را ندارد. کشورهای دیگر مانند فرانسه و آلمان هزینه های دفاعی خود را کاهش داده و انرژی و هزینه های زیادی را برای توسعه سیستم های نظامی جدید و پیچیده تر اختصاص داده اند. صنعت اسلحه سازی اسرائیل که به خاطر هواپیماهای بدون سرنشین آن متمایز است، به شدت رشد یافته است. اعضای ناتو هواپیماهای بدون سرنشین ساخت اسرائیل را در افغانستان استفاده کردند. اسرائیل، در جائی که فرهنگ نوآوری و خلاقیت غالب است، تقریباً ۴.۵ درصد از تولید ناخالص ملی خود را صرف تحقیق و توسعه نظامی می کند.

پنج صادرکننده بزرگ اسلحه در جهان، ایالات متحده امریکا، روسیه، آلمان، فرانسه و چین هستند که ۷۵.۸ درصد از کل صادرات اسلحه جهانی (۲۰۱۶-۲۰۱۲)، را تشکیل می دهند. (جدول شماره ۳)

اگر کسی در رابطه با علل ریشه‌ی تروریسم در گوشه و کنار جهان عمیقاً کاوش کند، ممکن است شگفت زده شود که علل واقعی درگیری‌ها کاملاً متفاوت هستند؛ در واقع، به جز تجاوز و وحشیگری تحت نام تروریسم هیچ منطقی پشت آنها نیست. به عنوان مثال، هر بار که تصویر یک داعشی با نقاب روی صورتش و اسلحه در دست در حال تهدید کشوری ظاهر می‌شود، یا راکتی توسط حوثی‌های یمن به عربستان سعودی شلیک می‌شود، احساس وحشت و نگرانی و بعد نیاز به پیشرفته‌ترین سلاح‌ها فزونی می‌گیرد.

این اعتقاد وجود دارد که ناآرامی در خاورمیانه و شعله‌ور کردن آن به این خاطر است که دولت‌های ثروتمند عرب مدام تقاضای سلاح بکنند. عربستان سعودی مصمم است که با سلاح‌های امریکائی هژمونی نظامی در منطقه را کسب کند.

عربستان سعودی در ارتباط با تهدیدهای هسته‌ی ایران، مقاومت شورشیان یمن، درگیری با قطر و جنگ‌های داعش در خاورمیانه غرق در سلاح شده است. به وجود آمدن تنش‌های بین‌المللی، عربستان سعودی را بعد از هندوستان به سومین کشور خریدار سلاح تبدیل کرده است.

این دولت عربی اخیراً اعلام کرد که قصد دارد در سال آینده اولین راکتور هسته‌ی خود را احداث کند. گرچه تأکید می‌کند که برنامه هسته‌ی صرفاً برای تأمین انرژی و اهداف صلح‌آمیز است، تجربه احتمالاً به ما آموخته است که این کشور غنی نفت خیز، از یک سو تلاش می‌کند که از ایران عقب‌نماند، و از طرف دیگر در پی کسب برتری بر سایر کشورهای عرب منطقه است.

ایالات متحده در اوایل محدودیت‌هایی را برای فروش اسلحه‌های پیشرفته به کشورهای منطقه عربی اعمال می‌کرد تا اسرائیل بتواند از طریق صدور محصولات خود از دشمنان دیرینه خود در منطقه پیشی بگیرد. در سال ۲۰۰۸ لایحه‌ای در کنگره امریکا تصویب شد که به اسرائیل اجازه می‌داد تا انحصار فروش اسلحه در منطقه را داشته باشد. اما پس

از شکل گیری اتحاد ضد ایران به رهبری سعودی، دولت اوپاما فروش سلاح امریکا در منطقه را در سطح پیشین از سر گرفت که این امر موجب خشم مقامات اسرائیلی شد. گزارش ها نشان می دهند که معاملات سلاح ریاض و واشنگتن در طی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴، به ۹۰ میلیارد دلار افزایش یافته است.

کاخ سفید در دوره ریاست جمهوری اوپاما در بیانیه ای از نبرد ائتلاف نظامی علیه یمن به سرکردگی عربستان سعودی پشتیبانی کرده بود. بعد، معاون وزیر امور خارجه وقت ایالات متحده، آنتونی بلینکن در هفته دوم عملیات نظامی در یمن به سرکردگی عربستان سعودی، به ریاض رفت و گفت که این کشور (عربستان سعودی) پیام محکمی به حوثی ها و متحدانش در یمن فرستاده و ایالات متحده با تحویل سلاح به عربستان سعودی (و متحدینش) او را تقویت می کند.

بر اساس گزارشات SIPRI (Stockholm International Peace Research) مؤسسه تحقیقات صلح بین المللی استکهلم) در طول چند سال گذشته واردات عمده اسلحه در خاورمیانه افزایش یافته است، به طوری که از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶، واردات اسلحه به منطقه ۸۶ درصد افزایش یافته است.

طبق گزارش هیس (HIS)، شرکت های امریکائی عمده ترین صادرکنندگان تجهیزات و خدمات نظامی بوده اند. فروش بوئینگ به بالاترین میزان ۵.۶ میلیارد دلار امریکائی، بعد از آن "لاکهد مارتین" با ۵.۱ میلیارد دلار، سپس ری تون (Raytheon) و ایرباس (Airbus) به ترتیب ۳.۵ میلیارد دلار و ۲.۹ میلیارد دلار رسیده اند. شرکت هواپیمائی روسیه (UAC) در رتبه پنجم با ارزش ۲.۹ میلیارد دلار قرار دارد.

در اوایل ماه اکتوبر سلطان سلمان عربستان سعودی قراردادی به ارزش ۳ میلیارد دلار برای خرید راکت های زمین به هوا S-400 و دیگر سلاحهای نظامی را با مسکو امضا کرد.

قطر در ۲۵ اکتوبر برای خرید همان سیستم ضد هوائی S-400 و همچنین سیستم ضد هوائی Pantsir-S1، خودروهای زرهی و تانک اقدام کرد. روابط عربستان سعودی و قطر در شرایط وخیمی قرار دارد و به شدت در صنایع نظامی سرمایه گذاری می کنند.

این احتمالاً می تواند توطئه ای خارجی برای وادار کردن کشورهای عربی به خرید سلاح های چند میلیارد دلاری باشد. گفته می شود که بحرین و مصر در نوبت بعدی برای عقد قراردادهای مشابه با مسکو هستند. این در حالی است که ترمپ در طول سفر خود به ریاض بزرگترین قرارداد فروش اسلحه در تاریخ ایالات متحده را به مبلغ ۱۱۰ میلیارد دلار امضا کرد.

مؤسسه بین المللی مطالعات ستراتژیک در سال ۲۰۱۷ گزارشی را منتشر کرد که نشانگر رتبه بندی قدرتمندترین ارتش های جهان به لحاظ نیروی انسانی شان می باشد. پرجمعیت ترین کشور جهان، چین، از نظر تعداد نیروهای نظامی بی نظیر باقی مانده است. ارتش چین که در سال ۱۹۲۷ تشکیل شد، دارای ۲۱۸۳۰۰۰ نیرو است و ارتش هند با ۱۳۹۵۱۰۰ نیرو بعد از آن قرار دارد. ایالات متحده در جایگاه سوم قرار دارد که دشمن بزرگش، کوریای شمالی با ۱۱۹۰۰۰۰ (یک میلیون و صد و نود هزار) خیلی به آن نزدیک است، اما گفته می شود که ارتش ایالات متحده از همه ارتش های دیگر مجهز تر است.

از سوی دیگر، بررسی های مؤسسه "قدرت آتش جهانی" در سال ۲۰۱۷ دید جدیدی را در رابطه با نقاط قوت و ضعف های ابرقدرت های جهان ارائه می دهد. ایالات متحده از نظر تعداد هواپیمائی که دارد و تعداد آنها ۱۳۷۶۲ عدد می باشد، در صدر ارتش های دیگر قرار دارد. روسیه فقط ۳۷۹۴ هواپیما دارد و چین و هند بعد از آن هستند. از نظر تعداد تانک، روسیه با ۲۰۲۱۶ در صدر جدول است، بعد از آن چین با ۶۴۵۷ تانک و ایالات متحده در رتبه سوم قرار دارد و بعد از آن کوریای شمالی و سوریه هستند.

دشمن ایالات متحده آمریکا، کوریای شمالی از نظر کشتی های جنگی، من جمله ناوچه ها، ناوشکن ها، کشتی های بحری، قایق های موتوری، قایق های گشت زنی و غیره، جلوتر از دیگران است. کوریای شمالی ۹۶۷ کشتی جنگی دارد، چین ۷۱۴ و سپس آمریکا با ۴۱۵ و بعد از آن ایران و روسیه هستند.

ناوهای هواپیمابر که "نماد قدرت" یک کشور در اقیانوس به حساب می آیند، گران ترین سیستم نظامی هستند که کشور هائی مانند چین و ترکیه به دنبال آن هستند. ایالات متحده که ۱۹ ناو هواپیمابر دارد، خیلی جلوتر از دیگران است. فرانسه با ۴ ناو، مقام دوم را دارد. بعد از آن جاپان ۴ ناو، هند ۳ ناو و بریتانیا ۲ ناو قرار دارند. روسیه و چین هر کدام فقط یک ناو هواپیمابر دارند.

کوریای شمالی در یک چیز دیگر از آمریکا جلوتر است، و آن نیروی تحت البحری است. با این حال، گفته می شود که تحت البحری های کوریای شمالی کم هزینه تر و ابتدائی تر است. محدود به آب های نزدیک به ساحل است و قابلیت های کمتری دارد. کوریای شمالی با ۷۶ فروند در صدر جدول است، آمریکا ۷۰ فروند، چین ۶۸ و روسیه ۶۳ فروند، و بعد از آنها ایران، انگلیس و فرانسه هستند.

بودجه نظامی آمریکا و همینطور بدهی های خارجی آن بیشتر از همه است. چین، اقتصاد عمده جهان، از نظر هزینه های نظامی بعد از آمریکا است، شاید به دلیل دارا بودن بیشترین نیروی انسانی. عربستان سعودی عقب نمانده و جایگاه سوم را با ۵۶ میلیارد دالر دارد، و پس از آن هند است که بازار بالقوه سلاح برای روسیه و آمریکا به حساب می آید. فهرست بدهی های خارجی که به عنوان یک ضعف در نظر گرفته می شود، ابتداء نشان می دهد که قدرت های جهان عمیقاً غرق در منازعات جهانی هستند. این قدرت ها ایالات متحده، انگلیس، فرانسه و المان هستند در حالی که چین و روسیه در رده های ۱۴ و ۲۰ قرار دارند.

تمام کشورهای تولید کننده سلاح، شدیداً مراقب هستند که اسرار ویژگی های فوق العاده هواپیماها و سایر تجهیزات نظامی منحصر به فرد آنها فاش نشوند. در سال ۲۰۱۱، زمانی که گروه ضربت آمریکا به مقر اسامه بن لادن در نزدیکی اسلام آباد حمله کرد، از هلیکوپترهای ضد-رادار استفاده کرد. هلی کوپتر هنگام فرود دچار سانحه شد و سپس توسط نیروهای امریکائی منفجر شد (تا اسرار آن فاش نشوند). گزارش ها تنها آشکار کردند که پاکستان به چین اجازه داده بود که برای کشف تکنولوژی که مورد استفاده قرار گرفته بود تا هلیکوپتر نه تنها از رادار فرار کند بلکه سر و صدا را هم خفه نماید، لاشه هلیکوپتر را بررسی کند.

در دسامبر ۲۰۱۱ یک هواپیمای بدون سرنشین امریکائی در داخل خاک ایران ۱۴۰ مایل سقوط کرد که بعد توسط تلویزیون دولتی ایران به نمایش گذاشته شد. بلافاصله، دو متحد ایران، روسیه و چین تشنه تکنولوژی، فوراً از ایران خواستند که اطلاعات پیشرفته و با ارزش آن هواپیما را مورد بازرسی قرار دهند تا نمونه ای از آن برای خودشان بسازند.

در یک ماجرای دیگر در سال ۲۰۰۱، چین توانست به هواپیمای شناسائی P-3 Orion دست یابد که نیروی بحری آمریکا پس از یک تصادف هوایی، مجبور به فرود آن شده بود. این امر به چین اجازه داد تا سیستم ضد اطلاعاتی را برای خنثی کردن سیستم جاسوسی P-3 Orion بسازد، که آمریکا را وادار کرد که سیستم تمام هواپیماهایش را ارتقاء دهد.

***نویسنده: مسعود ودان (نویسنده تحلیلیگر ژئوپولیتیک مستقر در کابل، افغانستان)**

منبع اصلی این مقاله تحقیقات جهانی در آدرس زیر است.

© Global Research, 2017Masud WadanCopyright